

[Karl Olsen.]

inden dette lovforslags gennemførelse så på de resultater, man foreløbig har nået, og de erfaringer, man har gjort. Når vi ser på bemærkningerne til lovforslaget og f. eks. tager byggeriet i landkommunerne, ser vi, at der af 1 302 kommuner er ialt 227, som har gennemført lovens krav, og det er dog et grundlag for en vurdering af, om der eventuelt er noget, der må ændres. Det vil sikkert også vise sig, som jeg sagde, at der har været henvendelser fra kommunal side, som det måske vil være på sin plads at studere nærmere i udvalget.

Jeg takker for den højtærede ministers tilsagn om, at ministeren selvfølgelig må have en bemyndigelse til for gymnasiets vedkommende at iværksætte forsøg — det må vel være almenskoleloven, der i så tilfælde skal have tilføjet en bestemmelse herom —, men jeg takker altså for tilsagnet.

Det ærede medlem hr. Hauberg erklærede som sin opfattelse af det, jeg havde sagt, at jeg og mit parti ville være med til at yde, hvad der skulle bruges for at holde den danske folkeskole oppe i overensstemmelse med den almindelige udvikling. Dertil kan jeg kun sige, at vi fra konservativ side selvfølgelig altid vil være at finde på den linie, men når man får forelagt et lovforslag, der i enkeltheder gør rede for alle økonomiske konsekvenser fremover, må man have lejlighed til i et udvalg at se nærmere på det og vurdere de hidtil opnåede resultater, inden man giver fri bane for en fortsat gennemførelse af det ønskede byggeri.

Det ærede medlem fru Elin Appel gjorde nogle bemærkninger til mig vedrørende mine udtalelser om forsøgsvirksomheden. Jeg vil i denne forbindelse blot sige, at vi selvfølgelig vil være med til at drage konsekvenserne af de forsøg, der skal finde sted; så er det blot, om vi alle vurderer resultaterne på samme måde til sin tid. Foreløbig må vi afvente forsøgenes afholdelse, og så må vi til sin tid vurdere deres resultater og drage de konsekvenser, som vi hver især mener forsøgene berettiger til.

Jørgen Jørgensen: Jeg tror, at den højtærede kirkeminister har ret i, at skal der gennemføres foranstaltninger, som gør det lettere at forbedre vore forsamlingshuse, skal det ske ved en selvstændig lov, ikke i forbindelse med det foreliggende lovforslag. Jeg har forstået på det ærede medlem hr. Arnth Jensen, at han ønskede at få spørgsmålet taget op for at få undersøgt, hvor man bedst kan udbygge den gældende lovgivning, om det f. eks. skal ske ved hjælp af

bygge støtteleven. Men er man enig om, at der tiltrænges en forbedring af tilskudsreglerne for at få forsamlingshusene gjort mere egnede til deres formål, finder vi jo nok det sted, hvor disse forbedringer kan indføres, og det har jeg forstået at [man fra alle sider er enig om at støtte.

Det ærede medlem hr. Arnth Jensen siger, at når staten har en større forpligtelse til at yde støtte til skolebyggeri nu end før, er det, fordi staten efter 1937-loven stiller ganske bestemte krav, til hvis gennemførelse den også må have en vis forpligtelse at yde støtte. Der har også været stillet krav før. Der blev virkelig også under den gamle skoleordning stillet bygningsmæssige krav til kommunerne både med hensyn til lærerboliger og i det hele taget med hensyn til de lokaler, som var nødvendige, for at man kunne opfylde de krav, som skolelovgivningen dengang stillede. Men der var ingen tilskud, kommunerne måtte selv betale. Det nye, der er sket siden 1937, er, at nu kommer staten og yder et betragteligt tilskud.

Det ærede medlem har naturligvis ret i, at selv med det store statstilskud bliver der tilbage til kommunerne en meget betydelig andel, og det forstår jeg meget vel, at mange kommuner kan være ængstelige ved. Jeg tror nu imidlertid, at det er sundt, at den part, der skal bruge disse bygninger, også har et økonomisk ansvar. Jeg tror ikke, det ville være heldigt, hvis staten betalte omtrent, hvad det kostede. I det hele taget tror jeg nok, det er nyttigt — det gælder ikke alene dette byggeri, men også andet byggeri —, at der, når der skal bygges et hus, er nogle mennesker, der er interesseret i, at det ikke bliver dyrere end nødvendigt; den tilstand, at en betaler og en anden bestemmer, hvorledes bygningerne skal være, bliver vist for kostbar for det offentlige. Jeg tror, at det vedblivende må være sådan, at de lokale myndigheder skal bære en betydelig del af udgifterne, men naturligvis skal rigsdagen ikke pålægge kommunerne udgifter, som er uoverkommelige. Jeg tror imidlertid også, at de fleste kommuner vil forstå at indrette sig på en sådan måde, at det både er skolemæssigt og også økonomisk forsvarligt for de pågældende kommuner.

Jeg kunne måske sige til det ærede medlem, at hvis det ærede medlem i 1937 på samme måde som vi andre havde tilrådet sine partifæller rundt om i landets kommuner at søge at få skoleloven gennemført, så ville disse hans partifæller have haft grund til at takke ham i dag; så ville de have